

24. DRŽAVNO NATJECANJE IZ GEOGRAFIJE 2017. GODINE

Razred ili kategorija natjecanja: 8. razred

Zaporka

--	--	--	--	--

Broj postignutih bodova ____ / 70

Potpis članova povjerenstva:

1. _____

2. _____

3. _____

Mjesto i nadnevak: **Topusko, 11. travnja 2017.**

Za rješavanje zadataka predviđeno je 60 minuta.

Ispit se rješava kemijskom olovkom s plavom tintom koja se ne briše. Uporaba obične olovke i crvene ili neke druge boje tinte (osim plave) rezultira diskvalifikacijom učenika.

Pri rješavanju ispita treba primijeniti jezičnu normu standardnoga hrvatskoga jezika, posebice treba poštivati pravopisna pravila o pisanju velikoga i maloga početnog slova geografskih imena. Za pisanje geografskih imena u ispitima i praktičnim radovima primjenjuje se Hrvatski pravopis Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje (2013.).

Odgovori učenika moraju biti čitljivo napisani pisanim slovima, jedino u zadacima u kojima je odgovor jedno slovo dopuštena je uporaba čitljivo napisanog velikog tiskanog slova.

Za vrijeme pisanja ispita ne smije se koristiti ništa osim navedenoga pribora za pisanje. Ova odredba podrazumijeva da natjecatelji ne smiju kod sebe (na sebi, ispod, u svojoj odjeći i slično) imati predmete koji na bilo koji način mogu dovesti u sumnju pravilno provođenje natjecanja. Učenici se ne smiju služiti atlasom, zidnom kartom ni računalom. Kartografski i grafički prilozi nužni za rješavanje zadataka sastavni su dio ispita.

Učenicima se dopušta pisanje po marginama i praznim stranicama ispitnog materijala bez oduzimanja bodova i/ili diskvalifikacije.

Potpuno ispravno riješeni zadatci, prema uputi za rješavanje vrednuju se s jednim, dva ili tri boda. U djelomično ispravno riješenim zadacima boduju se ispravno riješene čestice, ako nije bilo korekcije odgovora u tim česticama. Netočno riješeni zadatci i naknadno ispravljeni odgovori te odgovori koji su pisani velikim tiskanim slovima ili kombinacijom tiskanih i pisanih slova, kao i odgovori u zagradama ne vrednuju se.

**U PRVIH OSAM ZADATAKA DVA SU TOČNA ODGOVORA.
ZAOKRUŽI SLOVA ISPRED TOČNIH ODGOVORA.**

- 2** ☐ 1. Koji su od navedenih granični prijelazi između Hrvatske i Slovenije?
a) Goričan b) Rupa c) Bajakovo d) Plovanija e) Tovarnik
- 2** ☐ 2. Koje od priloženih fotografija prikazuju baranjske gastronomske specijalitete?
- a) b) c)
- d) e)
- 2** ☐ 3. Koja od navedenih krških polja su smještena u Gorskom kotaru?
a) Mrkopaljsko polje b) Kosovo polje c) Krbavsko polje
d) Lič polje e) Petrovo polje
- 2** ☐ 4. Koje od navedenih planina imaju najviši vrh viši od 1500 metara?
a) Sniježnica b) Mala Kapela c) Učka d) Biokovo e) Velebit
- 2** ☐ 5. U kojim je od navedenih međupopisnih razdoblja zabilježen porast broja stanovnika u Hrvatskoj?
a) 1880. – 1890. b) 1910. – 1921. c) 1931. – 1948. d) 1971. – 1981. e) 2001. – 2011.
- 2** ☐ 6. Koji se od navedenih kulturno-povijesnih spomenika nalaze u Dubrovniku?
a) palača Sponza b) Peristil c) tvrđava Kamerlengo
d) tvrđava Revelin e) tvrđava sv. Mihovila
- 2** ☐ 7. Koji od navedenih otoka imaju istoimeno naselje?
a) Hvar b) Vis c) Mljet d) Šolta e) Brač
- 2** ☐ 8. Koja od navedenih istarskih naselja pripadaju u akropolska naselja?
a) Vodnjan b) Motovun c) Oprtalj d) Rabac e) Medulin

**U SVAKOM OD SLJEDEĆA TRI ZADATAKA JEDAN JE TOČAN ODGOVOR.
ZAOKRUŽI SLOVO ISPRED TOČNOG ODGOVORA.**

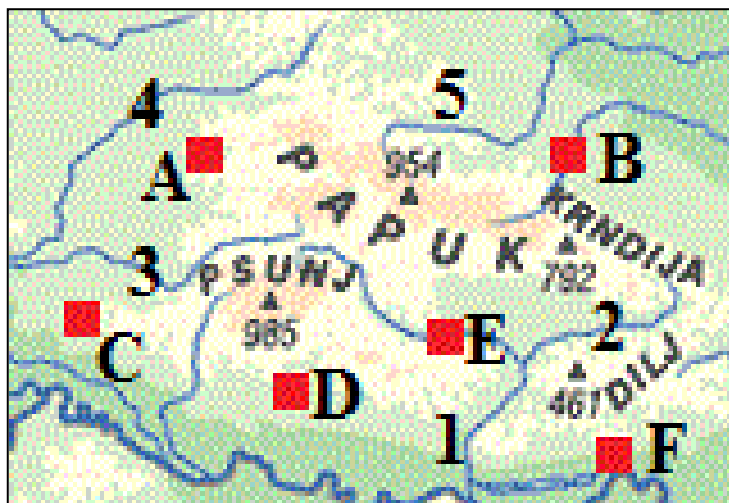
- 1** ☐ 9. Koji se od navedenih uzvisina nalazi na području Banovine?
a) Petrova gora b) Zrinska gora c) Bilogora d) Kalnička gora
- 1** ☐ 10. Koje se od navedenih naselja nalazi na najvećoj nadmorskoj visini?
a) Baške Oštarije b) Lički Osik c) Begovo Razdolje d) Crni Lug
- 1** ☐ 11. Koje od navedenih kategorija korištenja poljoprivrednih površina su najzastupljenije u Panonsko-peripanonskoj Hrvatskoj?
a) oranice i vrtovi b) livade i pašnjaci c) voćnjaci d) vinogradi

U SLJEDEĆA ČETIRI ZADATKA POVEŽI PAROVE UPISIVANJEM SLOVA NA CRTU ISPRED PONUĐENIH ODGOVORA. TRI CRTE MORAJU OSTATI PRAZNE.

- 2** **12.** Navedene županije poveži s imenima gradova koji se u njima nalaze.
- A) *Primorsko-goranska županija* B) *Ličko-senjska županija*
- ____ Vrbovsko ____ Ogulin ____ Novalja ____ Pag ____ Slunj
- 2** **13.** Navedene otočne skupine poveži s imenima otoka koji pripadaju toj otočnoj skupini.
- A) *Elafitski otoci* B) *Kornati*
- ____ Kurba Vela ____ Žirje ____ Iž ____ Lopud ____ Zlarin
- 2** **14.** Navedene turističke atrakcije poveži s imenima nacionalnih parkova u kojima se nalaze.
- A) *Anića kuk* B) *Burnum*
- ____ NP Brijuni ____ NP Kornati ____ NP Krka ____ NP Mljet ____ NP Paklenica
- 2** **15.** Navedene vodene površine poveži s imenima parkova prirode u kojima se nalaze.
- A) *jezero Mir* B) *kanal Prosika*
- ____ PP Lonjsko polje ____ PP Lastovsko otočje ____ PP Telašćica
- ____ PP Kopački rit ____ PP Vransko jezero

U SLJEDEĆEM ZADATKU TRI SU NETOČNA POJMA. PRONAĐI U TEKSTU NETOČNE POJMOVE, PREPIŠI IH U PRVI STUPAC TABLICE, A U ISTI RED U DRUGI STUPAC UPIŠI TOČNE POJMOVE.

- 3** **16.** Pažljivo prouči kartu dijela Panonsko-peripanonske Hrvatske te riješi zadatak kao što je napisano u naputku.

TUMAČ ZNAKOVA

- rijeke označene brojevima:

1 Orljava	2 Londža
3 Pakra	4 Lonja
5 Karašica	
- gradovi označeni crvenim kvadratićima i slovima:

A Lipik	B Đakovo
C Novska	D Nova Gradiška
E Požega	F Slavonski Brod

NETOČAN POJAM	TOČAN POJAM

U SLJEDEĆA TRI ZADATKA POVEŽI STUPCE UPISIVANJEM PRIPADAJUĆEG SLOVA I BROJA NA CRTU ISPRED POJMOVA U LIJEVOM STUPCU. DVA POJMA U SREDNJEM I DESNOM STUPCU NE MOGU SE POVEZATI.

3

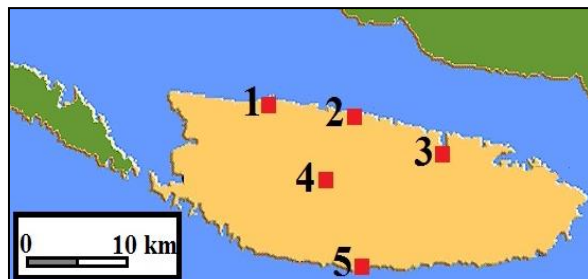
17. Poveži stranu svijeta s nazivom vjetrova koji puše iz tog smjera i odgovarajućim azimutom.

_____ sjeverozapad	A - bura	1 - 45°
_____ jugoistok	B - lebić	2 - 135°
_____ sjeveroistok	C - maestral	3 - 225°
	D - jugo	4 - 275°
	E - tramontana	5 - 315°

3

18. Poveži ime bračkog naselja s odgovarajućim opisom i njegovim smještajem prikazanim na karti crvenim kvadratićem i brojem.

_____ Postira	A - najvažnija trajektna luka na otoku
_____ Supetar	B - plaža Zlatni rat
_____ Pučišća	C - tvornica za preradu ribe „Sardina“
	D - zračna luka
	E - proizvodnja građevnog kamena

3

19. Poveži ime naselja Panonsko-peripanonske Hrvatske s gospodarskim obilježjem i županijom u kojoj se nalazi.

_____ Đeletovci	A - nalazište plina	1 - Virovitičko-podravska županija
_____ Jertovec	B - nalazište nafte	2 - Krapinsko-zagorska županija
_____ Molve	C - rafinerija nafte	3 - Vukovarsko-srijemska županija
	D - hidroelektrana	4 - Koprivničko-križevačka županija
	E - termoelektrana	5 - Varaždinska županija

SLJEDEĆA TRI ZADATKA RIJEŠI UZ POMOĆ PRILOŽENE TABLICE I DIJAGRAMA.

Tab. 1. Površina i sastav stanovništva po narodnosti odabranih upravnih gradova Panonsko-peripanonske Hrvatske prema popisu stanovništva iz 2011. godine

upravni gradovi	površina upravnog grada (km ²)	ukupan broj stanovnika	Hrvati	nacionalne manjine				
				Česi	Mađari	Slovaci	Srbi	ostali
Beli Manastir	55	10 068	5 750	0	801	16	2 572	929
Daruvar	64	11 633	7 129	2 485	114	7	1 429	469
Donji Miholjac	154	9 491	9 045	1	34	2	230	179
Grubišno Polje	269	6 478	4 383	1 109	168	7	576	235
Ilok	129	6 767	5 189	1	78	935	439	125
Našice	205	16 224	14 284	3	22	1 078	588	249

Izvor: <http://www.dzs.hr>

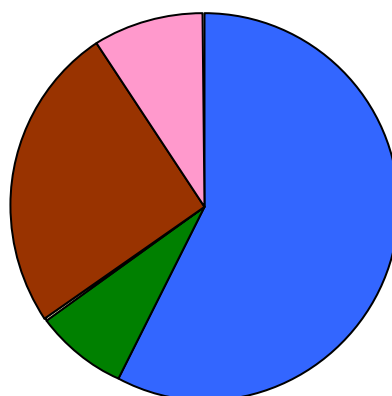
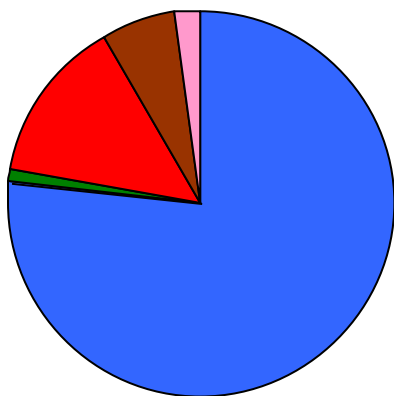
prostor za računanje

1

20. Ime upravnog grada među navedenima u tablici koji ima najveći udio Hrvata je

2

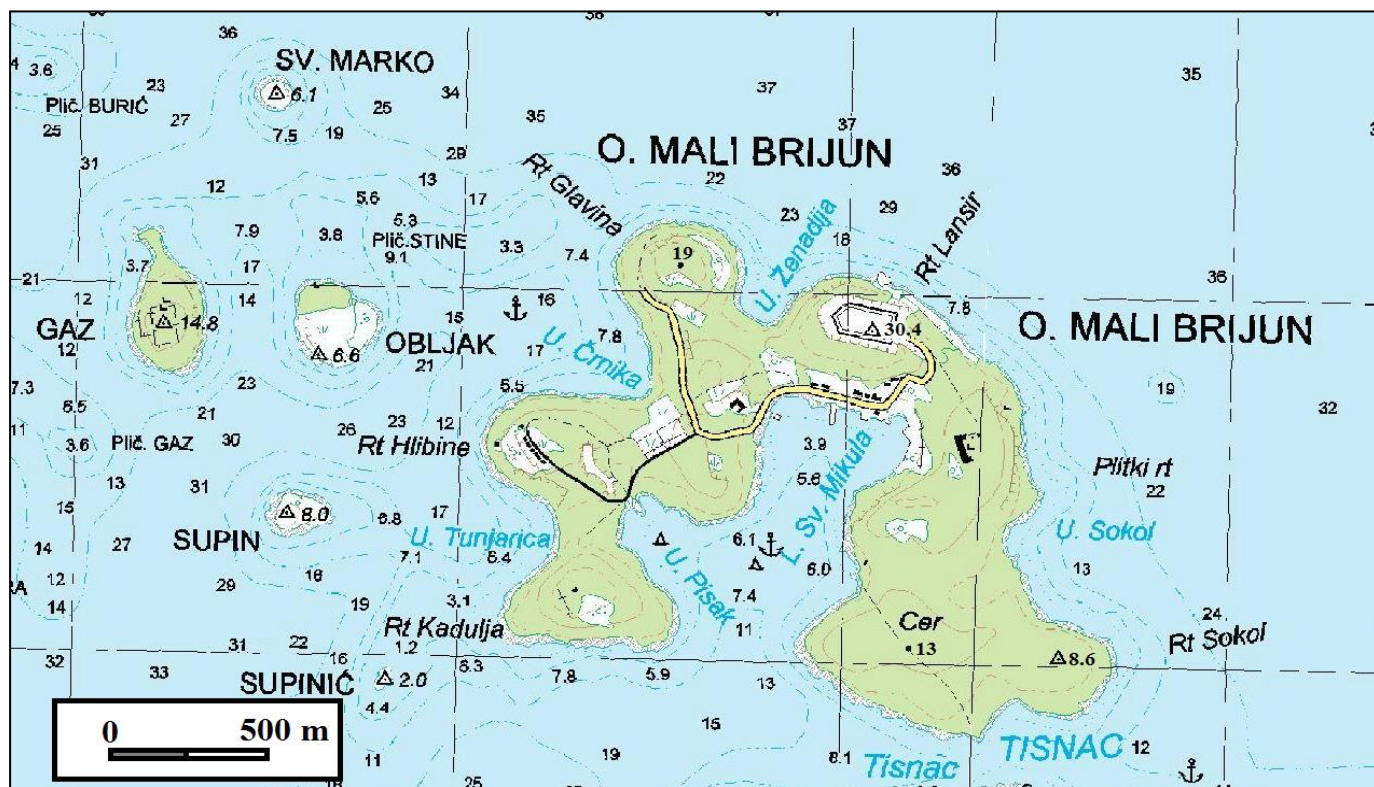
21. Na crte ispod priloženih dijagrama upiši imena upravnih gradova iz tablice čija je nacionalna struktura prikazana na njima.

2

22. Među navedenim upravnim gradovima u tablici, imena dvaju upravnih gradova koji imaju najveću gustoću naseljenosti su _____ i _____.

SLJEDEĆA TRI ZADATKA RIJEŠI UZ POMOĆ PRILOŽENOG DOF-a (DIGITALNI ORTO FOTO) I ISJEČKA TOPOGRAFSKE KARTE DIJELA BRIJUNA.

3

23. Ime otoka koji je na priloženom DOF-u označen slovom A i strelicom je _____.

Ime rta koji je na priloženom DOF-u označen slovom B i strelicom je _____.

Ime uvale koja je na priloženom DOF-u označena slovom C i strelicom je _____.

1

24. Izračunaj relativnu visinu između dviju trigonometrijskih točaka ucrtanih na Malom Brijunu.

prostor za računanje

Relativna visina između trigonometrijskih točaka iznosi _____.

1

25. Cesta na Malom Brijunu na priloženoj karti u mjerilu 1 : 25 000 duga je 6,5 cm. Izračunaj njenu duljinu u stvarnosti.

prostor za računanje

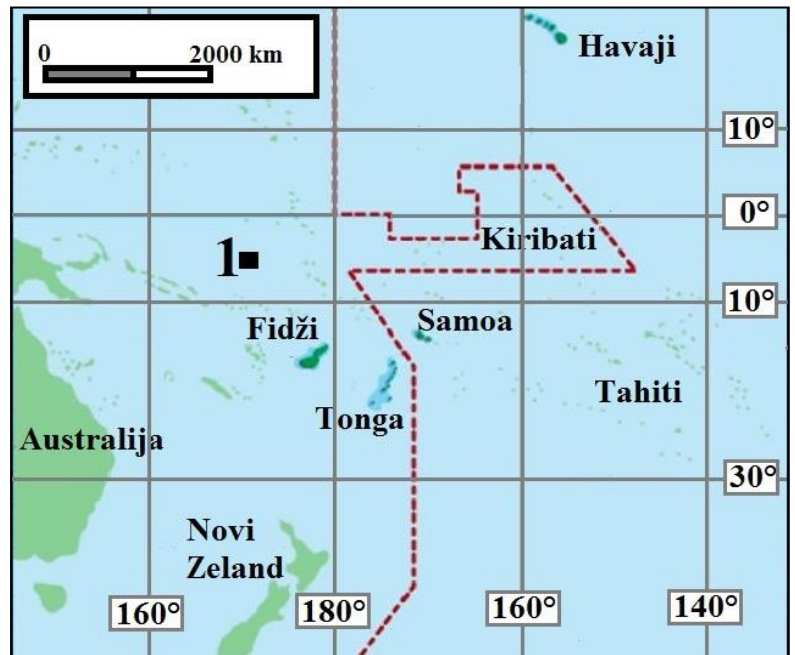
Duljina ceste na priloženoj karti iznosi _____.

SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠI UZ POMOĆ PRILOŽENE KARTE DIJELA AUSTRALIJE I OCEANIJE.

- 3** **26. a)** Mjesto označeno crnim pravokutnikom i brojem 1 nalazi se na _____°

geografske širine i _____°

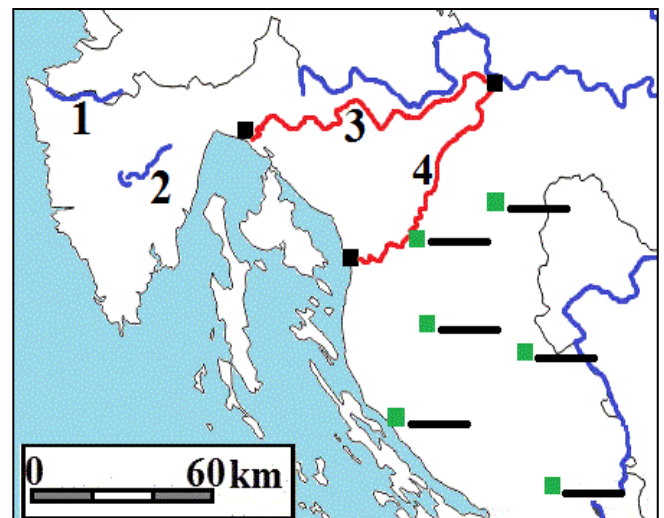
geografske dužine.
- b)** Kružićem (●) i brojem 2 označi mjesto na priloženoj karti koje se nalazi 15° sjevernije i 20° istočnije od mjesta označenog crnim pravokutnikom i brojem 1.

- c)** Koji je dan u tjednu na Novom Zelandu kad je na Havajima četvrtak i podne je?
Na Novom Zelandu je _____.

SLJEDEĆA TRI ZADATAKA RIJEŠI UZ POMOĆ PRILOŽENE GEOGRAFSKE KARTE GORSKE HRVATSKE I DIJELA PRIMORSKE HRVATSKE.

- 2** **27.** Na crte iza brojeva upiši imena rijeka označenih na priloženoj karti brojevima 1 i 2.
1 _____
2 _____
- 2** **28.** Na crte iza brojeva upiši imena cesta izgrađenih tijekom 18. i 19. stoljeća koje su povezale kontinentsku Hrvatsku s jadranskom obalom, a koje su označene na priloženoj karti crvenim linijama i brojevima 3 i 4.
3 _____ 4 _____

- 2** **29.** Zelenim kvadratićima označena su neka naselja Gorske Hrvatske.
Ime naselja među označenima u čijoj se blizini nalaze Cerovačke pećine je _____.
Na crtu iza kvadratića kojim je označen taj grad upiši na karti broj 5.
Ime naselja među označenima u kojem se smjestio stari srednjovjekovni grad Sokolac je _____.
Na crtu iza kvadratića kojim je označen taj grad upiši na karti broj 6.

SLJEDEĆA TRI ZADATKA RIJEŠI UZ POMOĆ PRILOŽENE GEOGRAFSKE KARTE DIJELA PRIMORSKE HRVATSKE.

- 2** **30.** Na crte iza brojeva upiši imena rijeka označenih na priloženoj karti brojevima 1 i 2.

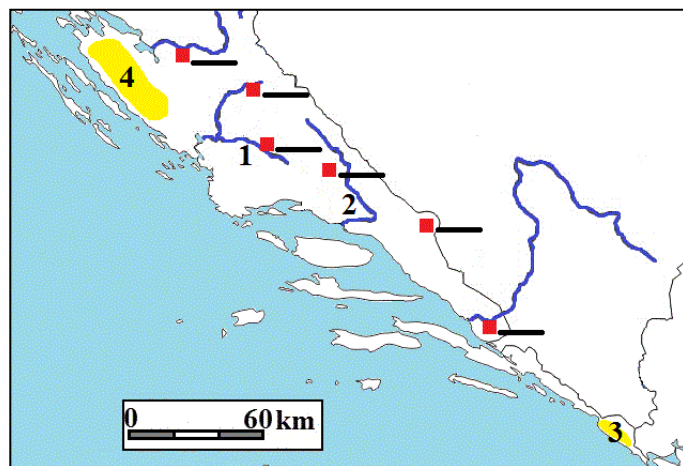
1 _____

2 _____

- 2** **31.** Na crte iza brojeva upiši imena flišnih područja označenih na priloženoj karti žutim površinama i brojevima 3 i 4.

3 _____

4 _____

- 2** **32.** Crvenim kvadratićima označeni su neki od gradova Primorske Hrvatske.

Ime grada među označenima u čijoj se bližoj okolini na poljoprivrednim površinama intenzivno uzgajaju agrumi je _____.

Na crtu iza kvadratića kojim je označen taj grad upiši na karti broj **5**.

Ime grada među označenima koji je za vrijeme kralja Dmitra Zvonimira bio prijestolnica hrvatskog kraljevstva, a danas je važno željezničko čvorište je _____.

Na crtu iza kvadratića kojim je označen taj grad upiši na karti broj **6**.

SLJEDEĆA TRI ZADATKA RIJEŠI UZ POMOĆ PRILOŽENE GEOGRAFSKE KARTE PANONSKO-PERIPANONSKE HRVATSKE.

- 2** **33.** Na crte iza brojeva upiši imena rijeka označenih na priloženoj karti brojevima 1 i 2.

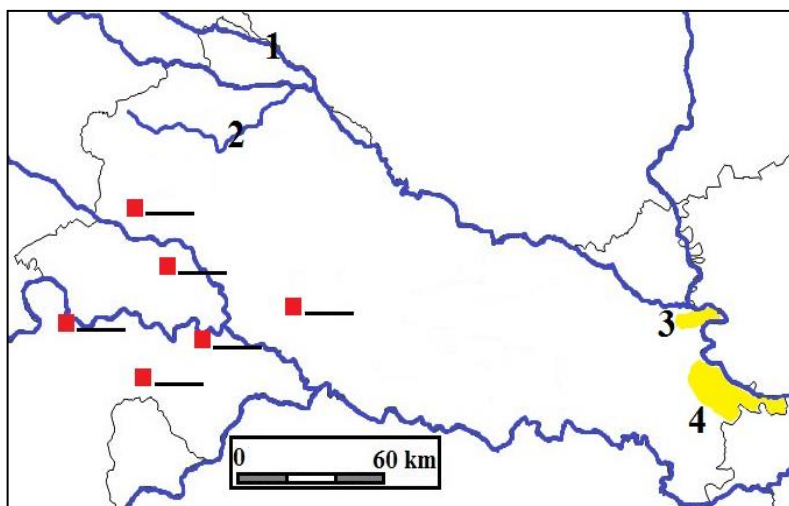
1 _____

2 _____

- 2** **34.** Na crte iza brojeva upiši imena lesnih zaravni označenih na priloženoj karti žutim površinama i brojevima 3 i 4.

3 _____

4 _____

- 2** **35.** Crvenim kvadratićima označena su neka od naselja Panonsko-peripanonske Hrvatske.

Ime grada značajnog po petrokemijskoj industriji koja proizvodi mineralna gnojiva je _____.

Na crtu iza kvadratića kojim je označen taj grad upiši na karti broj **5**.

Ime grada među označenima u kojem je u listopadu 2016. godine otvorena Javna ustanova Aquatika - slatkovodni akvarij je _____.

Na crtu iza kvadratića kojim je označen taj grad upiši na karti broj **6**.